

La Gerència Municipal d'Urbanisme de Terrassa

Jordi Petit i Fontserè

Què és una gerència d'urbanisme?

L'article 215 del text refós de la Llei del Sòl vigent estableix la possibilitat que els ajuntaments institueixin una gerència d'urbanisme per tal d'estudiar, orientar, dirigir, executar i inspeccionar el planejament.

Aquest article està desenrotllat en els articles 7 i del 15 al 20 del Reglament de Gestió Urbanística, de 25 d'agost del 1978. L'objecte explícit amb el qual es crea aquesta figura és assolir el màxim desenvolupament de les competències urbanístiques que l'ordenament jurídic confereix als ajuntaments.

Concretament, les funcions que els municipis poden atorgar a la gerència d'urbanisme són els següents:

a) Funcions instrumentals de caràcter tècnic, la decisió de les quals correspongui en últim extrem a l'ajuntament, tals com:

– redacció de plans generals d'ordenació, plans parcials i especials, elaboració d'estudis de detall, delimitacions poligonals, programes d'actuació urbanística, redacció de projectes d'urbanització, d'edificació, compensació i reparcel·lació, així com d'ordenances municipals de caràcter urbanístic;

– redacció, tramitació i execució de projectes d'expropiació forçosa, i
– aplicació, gestió i execució de plans, projectes i programes i ordenances en matèria urbanística.

b) La gestió del patrimoni municipal del sòl.

c) Funcions que impliquin exercici d'autoritat i que li siguin transferides mitjançant descentralització funcional, com:

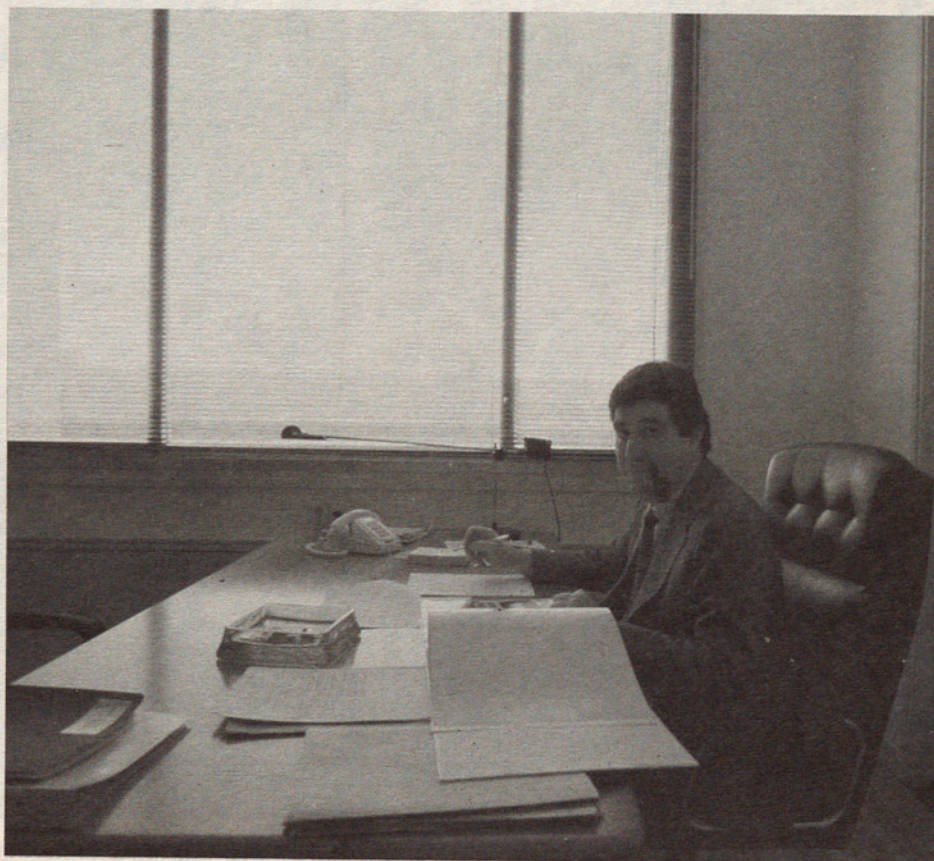
– senyalització d'alineacions i rasants
– concessió de llicències urbanístiques

– expedició de cèdules urbanístiques

– exercici de la inspecció urbanística

La gerència d'urbanisme té personalitat jurídica pública i, per tant, plena capacitat per complir la fina-

* Jordi Petit i Fontserè és Gerent Municipal d'Urbanisme de Terrassa.

Vista aèria de la ciutat de Terrassa. S'hi distingeix perfectament l'actual torrent de Vallparadis, futur parc urbà que unirà tota la ciutat.

litat i exercir les competències que se li assignen. Compta amb patrimoni propi, que és el patrimoni municipal del sòl, del qual l'ajuntament li cedeix la titularitat judicial, reservant-se'n la dominical.

En virtut de les transferències de competències de l'Administració central a la Generalitat de Catalunya, correspon al Consell Executiu de la Generalitat, a proposta de la Conselleria de Governació, previ informe de la Conselleria de Política Territorial i Obres Públiques, l'aprovació del règim de gerència d'urbanisme.

Per què una gerència d'urbanisme?

No cal insistir sobre el fet que l'exercici de la competència urbanis-

tica, entesa en un sentit ampli, s'integra en aquella manifestació fonamental del municipi que, alhora, és irrenunciable en la mesura que aspira a regular harmònicament les relacions dels ciutadans amb el medi en què viuen. Una conseqüència directa d'aquesta competència és l'establiment dels esquemes bàsics de planejament (físics i econòmics) del territori, tant pel que fa a l'ordenació general com en aspectes particulars.

Un planteig coherent d'aquesta voluntat ordenadora requereix uns mitjans, personals i materials, adients amb l'eficàcia que cal per assolir els objectius marcats.

L'estructura administrativa tradicional dels ajuntaments, pensada en circumstàncies històriques molt diferents de les actuals, no garan-

teix en molts casos aquesta possibilitat. La mateixa creació de la figura de la gerència d'urbanisme en la Llei del Sòl vigent confirma aquest fet i proporciona una resposta adequada a la necessitat de disposar de mecanismes àgils que assegurin l'èxit en la lluita dels ajuntaments democràtics contra l'anarquia que ha presidit tantes vegades el creixement de les nostres ciutats.

Però és que n'hi ha més, perquè és ben sabut que l'eficàcia del planejament urbanístic, més enllà del fet que hagi estat concebut amb uns mínims de correcció, depèn de la capacitat real de ser portat a la pràctica. És a dir, de l'existència de dispositius especialitzats capaços d'efectuar-ne la gestió i l'execució. En aquest terreny la conse-

Una de les reunions de la Gerència Municipal d'Urbanisme. De dreta a esquerra hi veiem els senyors Petit, Royes (alcalde), Armengol, Montes, Casajuana i Sales.

cució d'una dinàmica operativa esdevé imprescindible si es vol superar la situació de caos urbanístic heretada, i l'estructura convencional dels ajuntaments s'hi demostra manta vegada insuficient.

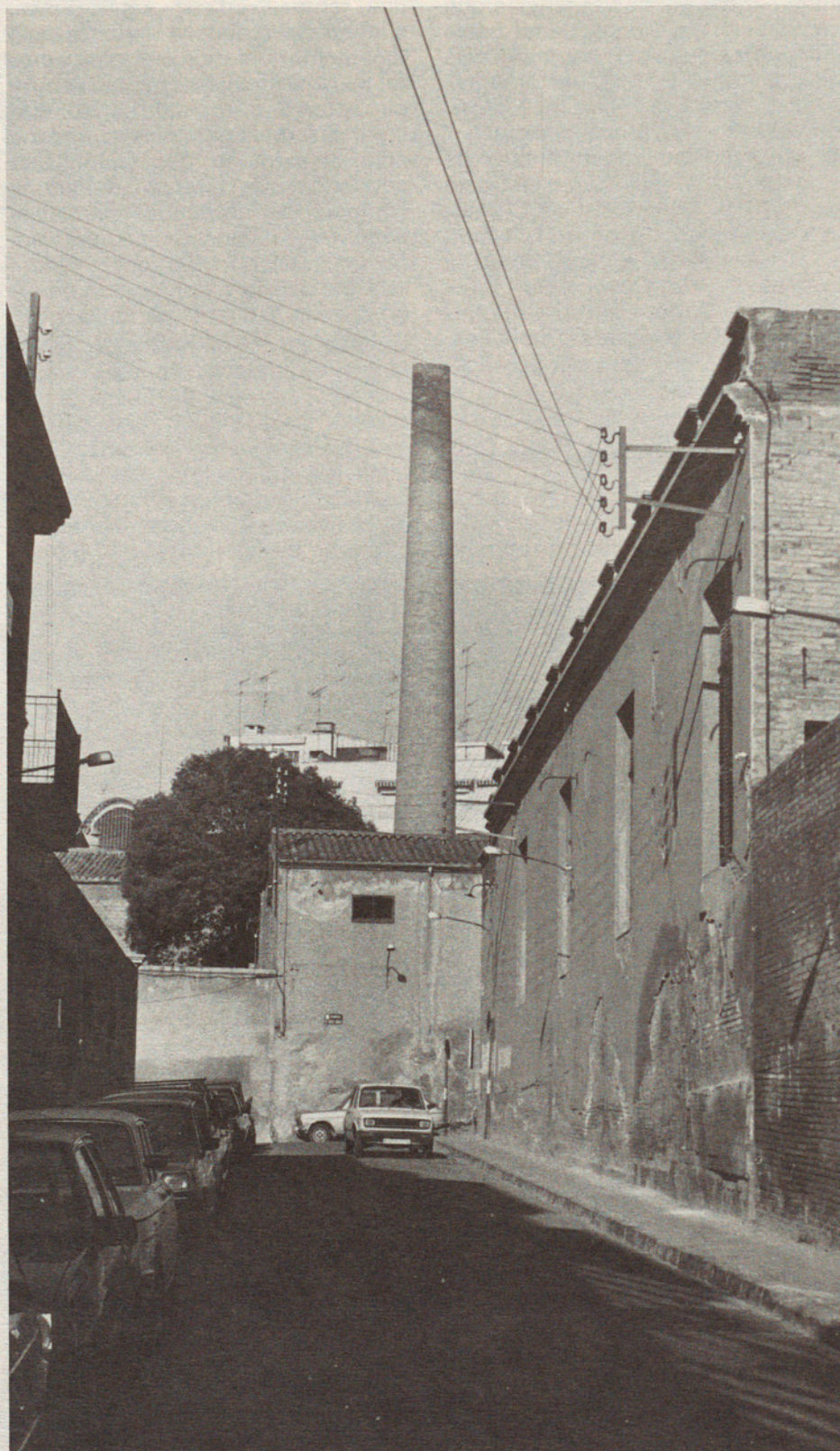
Els plans, projectes i programes han de ser executats amb precisió i puntualitat, per tal de rendir el seu fruit als ciutadans. Els programes d'actuació dels plans generals —tan sovint oblidats— cal que marquin la pauta de les prioritats municipals, tot esperonant l'obtenció dels recursos necessaris. Heus aquí la missió d'una gerència d'urbanisme.

El mateix es produeix pel que fa referència a la gestió del patrimoni municipal del sòl, avui lamentablement endarrerida per la manca de l'organisme apte per administrar-lo amb un esperit de màxim rendiment social.

L'Ajuntament de Terrassa crea la Gerència Municipal d'Urbanisme

D'acord amb els principis tan esquemàticament exposats, l'Ajuntament de Terrassa va prendre la decisió de crear una gerència d'urbanisme per fer cara a la complexa problemàtica urbanística a què s'havia d'enfrontar. Així, el 17 de juliol de 1981 l'Ajuntament en ple va adoptar l'acord d'aprovar la memòria justificativa i els estatuts de la Gerència Municipal d'Urbanisme i d'eleva la proposta al conseller de Governació de la Generalitat de Catalunya. El 14 de desembre de 1981, el Consell Executiu de la Generalitat acordà la institució de la G.M.U.T. Amb data del 5 de febrer de 1982, el «Diari Oficial de la Generalitat» va publicar el nomenament del gerent.

Malgrat que conformada com a organisme autònom de l'administració local, la Gerència Municipal d'Urbanisme de Terrassa està íntimament vinculada amb l'Ajuntament. Així, el seu màxim òrgan decisorí és el seu consell d'administració, que presideix l'alcalde i es compon de set vocals, sis dels quals són regidors, nomenats pel

PILAR VILADEGUT

L'àrea de millora urbana en el carrer d'Iscler Soler farà possible l'esponjament del centre històric terrassenc.

ple de l'Ajuntament a proposta del batlle. El tinent d'alcalde d'Urbanisme n'és vice-president, i el gerent també és membre de ple dret del consell.

La Gerència Municipal d'Urbanisme de Terrassa disposa d'un pressupost propi, els ingressos del qual provenen de transferències del pressupost ordinari de l'Ajuntament i dels recursos obtinguts a través de la seva pròpia activitat. Així mateix està previst que gestioni un pressupost d'inversions, en el qual s'integraria l'import dels emprèstits concertats i de l'emissió d'obligacions, si n'hi havia, per a la realització d'obres i serveis de la seva competència.

Nova etapa en la vida de la G.M.U.T.

En el moment de constituir-se la G.M.U.T., li foren encomanades només les funcions de caràcter tècnic referides al planejament, a la seva execució, així com la gestió

del patrimoni municipal del sòl, deixant per a una fase posterior la transferència de les competències referides a la concessió de llicències d'obres i d'activitats i la funció inspectora. Aquest esglaonament en el temps de la plena assumpció de competències per part de la gerència obeeïa a un doble ordre de consideracions. D'una banda, la necessitat de concentrar tots els esforços en les tasques de planejament, motivada per la urgència de culminar la redacció final de la revisió del pla general d'ordenació de Terrassa i la seva tramitació fins a l'aprovació definitiva, per tal de posar fi a la llarga situació de confusió generada per la vigència del pla general del 1965, totalment insuficient i desfachat. L'Ajuntament de Terrassa no disposava en aquell moment dels elements indispensables per fer front a aquesta exigència i per tant es justificava la creació d'un equip especialitzat en aquesta matèria. Va semblar excessiu carregar a aquest

nou equip la responsabilitat addicional d'aquelles funcions que d'alguna manera ja eren acomplertes per l'Ajuntament.

Una vegada superada amb èxit la prova de la tramitació del pla general i engegades les figures bàsiques de planejament que estableix i ja consolidada l'experiència en el camp de la gestió, ha arribat el moment d'escometre'n la segona etapa prevista. Es preveu per una data no gaire llunyana l'adopció dels acords que han de permetre completar les transferències de competències a la gerència. D'aquesta manera Terrassa disposarà d'un instrument integrat, capaç d'abordar unitàriament i amb coherència l'aplicació de les determinacions urbanístiques a cada cas concret (resolució de sol·licituds de llicències d'obres i d'activitats), així com els mecanismes aptes per vetllar per l'estricta compliment de la disciplina urbanística (funció inspectora).

Una de les dependències de la Gerència Municipal d'Urbanisme de Terrassa en hores de treball.

Cronologia de la Gerència Municipal d'Urbanisme de Terrassa

1981:

17 de juliol:

El ple de l'Ajuntament de Terrassa acorda aprovar la memòria justificativa per a la institució d'una Gerència Municipal d'Urbanisme.

Acorda també sol·licitar-ne l'aprovació de la Generalitat de Catalunya, i nomenar-ne gerent el senyor Jordi Petit i Fontserè.

22 de setembre:

Publicació de l'acord de data 17 de juliol del 1981 al «Boletín Oficial de la Provincia».

14 de desembre:

Decret de la Generalitat de Catalunya, que aprova la institució de la Gerència Municipal d'Urbanisme de Terrassa.

Sol·licitud de modificació dels Estatuts.

1982:

20 de gener:

Publicació al «Diari Oficial de la Generalitat» del Decret del 14 de desembre del 1981.

29 de gener:

El ple de l'Ajuntament acorda la modificació dels Estatuts sol·licitada en el Decret del 14 de desembre del 1981.

5 de febrer:

Publicació al «Diari Oficial de la Generalitat» de l'ordre de nomenament del senyor Jordi Petit i Fontserè com a gerent de la Gerència Municipal d'Urbanisme de Terrassa.

28 de juny:

Constitució del nou Consell d'Administració i modificació dels Estatuts.

PILAR VILADEGUT